

จิริฐิพร ไทยงูเหลือม 2557: ลักษณะร่วมทางด้านภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏใน  
นิทานพื้นบ้านไทยกับนิทานพื้นบ้านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปริญญา  
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษา  
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ประเพ็ญ ทินรัตน์, Ph.D. 581 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษานิทานพื้นบ้านจังหวัดนครราชสีมาประเทศไทย  
กับนิทานพื้นบ้านแขวงเวียงจันทน์และแขวงไซยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2. เพื่อ  
เปรียบเทียบลักษณะร่วมทางด้านภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านจังหวัด  
นครราชสีมาประเทศไทย กับนิทานพื้นบ้านแขวงเวียงจันทน์และแขวงไซยบุรี สาธารณรัฐ  
ประชาธิปไตยประชาชนลาว นิทานที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย  
นิทานพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ลาว

ในการศึกษานิทานพื้นบ้านกลุ่มชาติพันธุ์ไทย-ลาว จำแนกออกได้เป็น 11 ประเภท และมี  
การใช้ภาษา ด้านกลวิธีเขียน 5 วิธี ได้แก่ 1. การตั้งชื่อเรื่อง 2. กลวิธีการเล่าเรื่อง 3. การดำเนินเรื่อง  
4. การสร้างตัวละคร 5. การจบเรื่อง นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาษาด้านการใช้คำ สำนวนและ  
ภาพพจน์ โวหารในนิทานพื้นบ้านอีกด้วย

ผลการเปรียบเทียบอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และลักษณะร่วมทางด้านภาษาและวัฒนธรรม  
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านจังหวัดนครราชสีมา ประเทศไทย กับกับนิทานพื้นบ้านแขวงเวียงจันทน์  
และแขวงไซยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตย พบว่า มีอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ในนิทานพื้นบ้าน 3  
ด้าน ได้แก่ 1. ด้านลักษณะนิสัย 2. ด้านสถาปัตยกรรม 3. ดนตรี การกีฬา และการละเล่นพื้นเมือง  
ส่วนลักษณะร่วมทางด้านภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏมี 14 ด้าน ได้แก่ 1. ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน  
2. การปกครอง 3. การศึกษาเล่าเรียน 4. ระบบครอบครัว 5. การดำรงชีวิต 6. อาชีพ 7. การวางตน  
การปฏิบัติตน 8. ค่านิยม 9. ศาสนา 10. ความเชื่อ 11. ประเพณี พิธีกรรม 12. การสาธารณสุข  
13. การคมนาคม 14. ภูมิปัญญาของผู้เล่านิทาน

นอกจากนี้นิทานพื้นบ้านทั้งสองกลุ่มส่วนมากมีโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกัน เมื่อมีการ  
เคลื่อนย้าย และการแพร่กระจายไปจากถิ่นเดิมก็มีความแตกต่างกันขึ้นในภายหลัง ถึงกระนั้น  
นิทานพื้นบ้านยังคงเป็นเสมือนกระจกที่คอยส่องสะท้อนสังคมได้ในหลายมุมมอง